

Setkání ŠMP a školních psycholožek, 5. 4. 2022 Volnočasové centrum MH, 16:15–18:15 h

1. Aktuální témata ŠMP, školních psycholožek

Jedna z psycholožek jako téma zaslala předávání odpovědnosti rodičů na bedra odborníků – psycholog rodičům sdělí, jak s dítětem pracovat. Rodič po čase opět trvá na odborné pomoci – sám však v době, kdy měli pracovat v rodině s nastavenými pravidly, s určitými aktivitami, toto domluvené nedodržel. Co s tím?

ŠMP ze své praxe potvrdili, že toto zažívají i oni.

2. Doučování

Iva Štrojsová se dotázala vedení škol na jejich zapojení do Národního plánu doučování 1. Zde jsou celková data: Doučování probíhalo na všech školách v ORP MH. Jedna ze škol doučovala z tzv. šablon, nevyužila tedy NPD, ostatní se do národního plánu doučování zapojily. Většina škol využila NPD pro skupinové doučování, na dvou školách byl NPD využit pro ryze individuální doučování. Celkově probíhalo individuální doučování na čtyřech školách (na dvou z nich v kombinaci se skupinovým doučováním).

Celkově bylo v ORP MH odučeno 467 hodin. Na jednotlivých školách bylo odučeno nejméně 18 hodin, nejvíce 123 hodin. U malotřídek se jednalo průměrně o 26 odučených hodin. Na ZŠ do 9. ročníku se jednalo v průměru o 72 hodin.

Pokud škola doučovala skupinově, byla na školách min. 1 skupina, max. 9 skupin, ve kterých doučování probíhalo. V průměru se jednalo o 4 skupiny na škole (na malotřídkách v průměru dvě skupiny, na školách úplných průměrných sedm skupin). Celkový počet žáků podpořených v ORP MH byl 161. Počet podpořených žáků na škole byl v průměru 19. Na malotřídkách se doučování celkem účastnilo průměrných 8 žáků, na úplných ZŠ bylo v průměru doučováno celkem 28 žáků.

Ve většině případů doučovali učitelé školy, pouze na třech školách i někdo jiný (v jednom případě administrativní pracovnice, ve dvou případech pak externisté – dospělé osoby). Doučoványi předměty byly převážně český jazyk a matematika (na všech školách), na třech školách cizí jazyk (anglický, německý), dále pak fyzika, prvouka či přírodověda. Školy, které využily NPD 1, se zapojily i do NPD 2.

	Celkem v ORP MH	Průměr na malotřídkách	Průměr na úplných školách	Celkový průměr na škole v ORP MH
Počet odučených hodin	467	26	72	58
Počet skupin (skup. doučování)	26	2	7	4
Průměrný počet žáků ve skupině	x	4	4	4
Celkový počet podpořených žáků	161	8	28	19

Martin Medlík uvedl, že doučování vnímá pozitivně, má s ním osobně dobré zkušenosti. Na

doučování myslí již při tvorbě dotazníku (např. aby děti zbytečně nečekaly dlouho na spoj domů).

3. Mapa vzdělávání

Iva Štrojsová upozornila na analýzu s názvem Mapa vzdělávání, kterou v průběhu března letošního roku zveřejnila společnost [PAQ Research](#). Analýza vychází z předpokladu, že **nerovnosti ve vzdělávání můžeme omezit, jen pokud jim budeme opravdu rozumět**. Společnost si položila čtyři důležité otázky, na které odpovídá pomocí **indexů sociálních a vzdělávacích problémů v ČR**. Analýza je dostupná zde: <https://www.mapavzdelavani.cz/>

Bohužel z ní vyplývá, že školy v různých koutech země dělí **propastné rozdíly ve vzdělávací (ne)úspěšnosti**.

Diskuse k analýze:

Martin Medlík se dotazoval, zda se bude někdo zabývat i nadanými dětmi. Iva Štrojsová připomněla, že to, že dítě neprospívá či má neomluvené hodiny, ještě neznamená, že není nadané. Analýza se nezabývala primárně tím, zda je dítě nadané či se SVP (i takové však mohou být v určité oblasti nadané). Sledovala otázku školní neúspěšnosti a její vztah se socioekonomickou situací rodiny.

Přítomní přemýšleli i nad lepším výsledkem ORP Turnov. Motivace děti odcházet ze školy na učňovské obory do Hubálova, nepřítomnost speciální školy v Turnově i větší počet migrujících dětí, což je dáno blízkostí ŠKODA AUTO, mohou do jisté míry mít vliv na horší procenta nedokončení ZŠ a neprospívání.

Diskuse se dostala i k tématu toho, zda je třeba dávat známky, jak pracovat s dětmi se školním neúspěchem či kde končí odpovědnost učitele.

Data z analýzy:

<i>1. Které části země trápí vzdělávací neúspěšnost?</i>	<i>Index vzdělávacích problémů</i>				
--	------------------------------------	--	--	--	--

Míra propadání a nedokončování základních škol se v různých částech Česka liší až desetinásobně. Také v prosperujících regionech se objevují ostrůvky vzdělávací neúspěšnosti. Dobře si vedou naopak bohatá města nebo rurální regiony, které nezatěžuje destabilizující chudoba. Kraje nejsou monolity a často v nich existující zcela bezproblémové části i zaostávající obce.

	MH	Podobná ORP	Průměr ČR	Turnov	MB
Nedokončování ZŠ	3,6	4,4	2,5	1,6	3,6

Neprospívání	2	1,4	0,8	0,4	1,4
Absence	80,1	87,5	80,8	76,9	81,6

II. Co může za vzdělávací neúspěšnost? Dva indexy sociálních problémů

Vzdělávací neúspěšnost pozorujeme především v regionech zatížených sociálními problémy. Ty jsme rozdělili na dva typy. Prvním je destabilizující chudoba rodin. Projevuje se mimo jiné vysokou mírou exekucí a bytovou nouzí rodin s dětmi. Za vzdělávací neúspěšnost v regionech může především tento typ chudoby, protože děti stresuje, ničí jejich vzdělávací aspirace a likviduje sociální a kulturní kapitál rodičů. Druhým, pro vzdělávání méně významným typem, je socioekonomické znevýhodnění regionu. Tím se rozumí vysoká nezaměstnanost a celkově nižší vzdělanost v oblasti.

	MH	Průměr ČR	Turnov	MB	LB
Bytová nouze	0,1	1,1	0,2	0,7	1,1
Exekuce rodičů	13,4	16,7	10,4	20	20,4
Nezaměstnanost 2018	1,8	3	2,5	1,9	3,3
Velmi nízké vzdělání	6,4	6,8	5,1	6,7	6,6
Vyloučené lokality	0,2	1	0	0,7	0,3

III. Jak si se vzdělávací neúspěšností umí poradit obce? Index zaostávání vzdělávání za sociální situací ORP

U každé obce s rozšířenou působností (ORP) jsme spočítali, jak vysoká by měla být míra vzdělávací neúspěšnosti na základě sociálních podmínek, a tato čísla jsme porovnali s realitou. **Ve většině regionů vzdělávací problémy odpovídají sociální situaci. V ORP MH to odpovídá.**

IV. Pomáhá financování školám rozvíjet potenciál všech dětí? Index financování škol

Celkové financování ročně na žáka v ZŠ v rámci ORP

	MH	Průměr ČR	Turnov	MB
Finance od státu	47.677	46.263	47.288	45.816
Finance od obce	12.340	11.457	10.681	9.183
Finance dotace	2.083	2.489	2.340	1.600
Finance celkem	62.100	60.134	60.309	56.598

Obdobné jako v MH: ČL, LB, Turnov, Nymburk, Lysá n. L. a mnoho dalších

4. Co se daří? Navázání na situaci před covidem

Jak se daří?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nastaly nějaké výrazné změny

Nová témata?

5. Na co se chceme zaměřit? Co nás čeká?

Hana Vrzáňová uvedla, že se již mohou konat mimoškolní akce, čehož využívají. Kvůli covidu se bohužel nedostali na film V síti.

Martin Medlík se v rámci prevence zaměřuje na třídnické hodiny, následně pak na spolupráci s dalšími subjekty, které jsou zdarma (hasiči, policie...). Do on-line prevence se nezapojili. Sdílel své dobré zkušenosti s třídnickými hodinami – je třeba počítat s tím, že efekt je viditelný často až za několik let. Důležitá je osobnost učitele. Jako inspirativní zmínil knihu Třída v pohodě (sborník 52 aktivit pro vedení TH). Školní psychologka poskytuje další podněty k aktivitám, připravené též mají v deskách podklady, které je možné využít. Na ZŠ Sokolovské též přestávají využívat klasické celotřídní rodičovské schůzky, přiklánějí se především k formě triád.

6. Vražda učitele žákem na SOU

Petr Gazdík ze STAN hovoří o potřebě posílit školní psychology – aby byli na jednotlivých školách. Dále o atmosféře na škole a otázce toho, co se školním neúspěchem. Hovoří o změnách RVP.

Iva Štrojsová upozornila, že to jistě nesouvisí jen s pozicí školního psychologa – jde o celkové naladění školy na to, co je bráno jako základ pro práci učitele a žáka (nastavení hodnot ve vzdělávání, způsob hodnocení...).

Martin Medlík zdůraznil, že ŠMP má stále nesnížený úvazek. I při polovičním úvazku by bylo stále co řešit a zařizovat.

7. Nadační fond ŠKODA AUTO

Nadační fond opět podpoří aktivity veřejně prospěšných organizací, obcí a dalších neziskových subjektů působících v mladoboleslavském regionu. Vyhlašuje tedy grantové výzvy v 6 oblastech (aktivity zaměřené na dopravní prevenci, znevýhodněné osoby, školní i mimoškolní aktivity nebo občanskou společnost, umělce a příběhy, které je potřeba v regionech uchovat). Více informací o termínech a podmínkách výzev najdete na [webových stránkách fondu](#).

8. Sharenting

Lucie Beranová upozornila MAP na to, že organizace E-bezpečí pořádá průzkum mezi rodiči na téma rizikového sdílení citlivých informací o dětech na sociálních sítích, internetu. Jedná se o on-line dotazník, zaměřuje se na to, co chápeme jako nebezpečné fotografie (dítě, které spí, hraje si, jí,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

vzteká se, myje se...), jak vypadá bezpečně vyfocené/natočené dítě (oblečené a není mu vidět obličej x nahé...), kde vyvěšujeme fotky a videa dětí (e-mail, sociální sítě, rajce.cz apod.), jaký je rozdíl mezi tím, co posíláme otevřeně na FB a co sdílíme např. jen e-mailem s příbuznými v úzkém kruhu... Jedna část otázek je věnována tomu, zda si rodič myslí, že mohou tato videa/fotky dítěti v budoucnu ublížit, zda si rodič myslí, že může svévolně vkládat fotky dítěte bez jeho vědomí a svolení... Dotazník je podle Ivy Štrojsové zajímavý min. tím, že může rodič přemýšlet nad tím, kde všude už fotky a videa jeho dítěte visí, kdo se k nim může dostat a zda je to vše třeba.

Link k dotazníku:

https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=DvLCC_8CY0ugSI-1gEPeiQrZeohrRVpLk8T6RZc7Xs1UM0tUThJSVAzRFUwWE44RUcwSzRRRIlwTi4u

K tématu se v diskusi objevila témata:

Kovyho mediální ring <https://www.jsns.cz/lekce/226333-kovyho-medialni-ring>
O2 chytrá škola <https://o2chytraskola.cz/>

9. Další témata:

V minulé e-mailové schůzi se objevila tato témata:

Krizové intervence pro učitele i žáky. Skryté záškoláctví.

Témata jsou stále platná. Skrytá záškoláctví, zdá se, narostla v souvislosti s covidovým obdobím.

Mít ve škole denně někoho, kdo dobře zvládá krizovou intervenci, by bylo k nezaplacení. Školní psychologka, pokud je, je většinou přítomna jen některé dny či část dne.

Petr Mazánek v souvislosti s tím uvedl, že na škole se zvýšil počet dětí, které vyhledávají pomoc školní psychologky v souvislosti se strachem/úzkostí, které se objevily v době pandemie covid. Některé z dětí se bojí chodit do školy.

Plánovaný termín dalšího setkání: podzim 2022

Zapsala: Mgr. Iva Štrojsová

